

Iskolakezdés

„Az én juhaim hallgatnak a hangomra, és én ismerem őket,
ők pedig követnek engem.” /Jn 10,27/

2015. augusztus 30.

KÖSZÖNTŐ

Tartalomból:

- **Köszöntő** (1)
- **Gyülekezetünk története II.**
Az első templom (2)
- **Iskolakezdés** (3)
- **Hitoktatásunkról** (4)
- **Elismerés a pedagógusoknak** (5)
- **Gyermekehét** (6-7)
- **Gondolatok egy ének kapcsán** (8-9)
- **A kenyér tisztelete** (10)
- **Könyvajánló** (11)
- **Hirdetések** (12)

„Bizony, javamra vált a nagy keserűség, hiszen megmentettél az enyészet vermétől, és hátad mögé vetted minden vétkemet. Az élő, csak az élő magasztalhat téged, akárcsak én most.” (Ézsaiás 38,17.19)

„Csoda, hogy még élek!” Egy-egy nagy megrázkódtatás után így tör fel a gondolat a szív mélyéről. Vajon a tiedből feltört-e már egyszer valaha, vagy épp ezen a nyáron? Ezékiás király halálosan megbetegedett. Lemondott az életéről. Isten szembesítette azzal, hogy végrendelkeznie kell. Munkás éveinek legjavában, élete derekán nagy krízisen ment át, s ebben a gyötrelmes tusában érvényesült a „krízis” szó elsődleges értelme, vagyis életének súlyos ítélete. Addig hűségesnek és tiszta szívvel járónak mondta magát (Ézs 38,3), az őt ért ítéletben viszont már „minden vétkéről” tesz vallomást. A király imádságára Isten azonnal válaszol (Ézs 38,4-5)! Így cselekszik minden életvallomás, minden sorsdöntő imádság esetén. Szóltál-e már így „életed Istenéhez” (Zsolt 42,9)? A király átélte, hogy Isten „szeretettel kivonta lelkét” a pusztulásból. Pontosabb fordításban: „szeretettel átölelte lelkét”. Jézus Krisztus elszenvedte a halált, hogy élhessünk. Nem pusztán biológiailag, élettanilag mentett meg „az enyészet vermétől”, hanem lelki értelemben, hogy éljen a lelkünk! Ezért ismétlődik a király szavaiban: „az élő, csak az élő magasztalhat téged”. Hogy valaki lelkileg él, arra az a bizonyíték, hogy dicsóíti Istent. Megteszed-e? Most tedd, mert a holnapról nem áll módunkban rendelkezni!

/ Kenyeressy Károly l.p. /

Gyülekezetünk története II.

„Emlékezz az ősidőkre, gondoldj az elmúlt nemzedékek éveire! Kérdezd atyádat, elbeszéli, véneidet, majd elmondják ...” /5Móz 32,7/

Az első templom

Ismeretes az a tény, hogy a 16. században a hódoltsági területeken a „régí és az új hit” követői mindazokon a helyeken ahol az „új hit” követői nem tudtak túlsúlyba

kerülni, bizonyos „modus vivendi”-ben egyeztek meg, főleg a templom használatát illetően. Ez vagy úgy történt, hogy a két keresztyén felekezet - ahol csak egy templom volt - felváltva használta azt -, vagy pedig úgy - ahol több templom volt -, hogy azokon, és az egyházi gyayonon megosztozott.

A török azonban, a kincstár érdekeire volt inkább tekintettel, valamint az egymással békességben megegyezni nem tudó felek kapcsán, a számára jól jövedelmező bíráskodásból vette ki a részét. Bizonyos, hogy ebből az álláspontból kiindulva legtöbbször a kezdeti lendületes időszakban a protestánsoknak volt haszna, de nem példa nélküli az az eset sem, amikor a török a katolikusok javára döntött.

Gyöngyös esetében ezek a folyamatok az úgynevezett „templomperek” keretében figyelhetők meg, melyek során a török és magyar hatóságok, illetve főemberek intézkedéseit rendkívüli módon gazdag iratanyag kíséri, melyből jelentős számú okmány maradt ránk. Ezek az iratok arról tanúskodnak, hogy milyen erők vívták meg e tanulságokban gazdag küzdelmet. Gyöngyösön a protestánsok megemlégtésének első írásos dokumentuma az 1538. évben bekövetkezett eseményről szól. Meglepő és elgondolkodtató, hogy

ez az irat éppen egy felekezeti konfliktusról számol be, miszerint a helyi protestánsok gúnydalt szereztek a gyöngyösi szerzetesekről és ezt „röpcédulán” terjesztették. A barátok - a rágalom szerint - a begina apácák zárdáját látogatták. A vádat a városi tanács elé vitték, ahol azt alaptalannak tartották és megígérték, hogy a terjesztőket megbüntetik, illetve az apácákat és barátokat nyilvánosan megkövették. Az esetről készült „tanúsítványt” elküldték Horhi Mátyás provinciálisnak Budára.

1538 óta tovább erősödhetek a protestánsok számban és tekintélyben egyaránt. A gyöngyösi protestánsok a hatvani török hatóság előtt azt a panaszuat adják elő, hogy a katolikusok az ő ünnepeiket megzavarják, és a halottaikat „a temetőből kiszedik és a mezőre dobják”, s nekik egy templomot sem adnak.

Bizonyosan jól ismerhette a protestánsok küldöttsége az akkori török érdekeket, mert - áttételes indokként - a török kincstári bevétel csökkenését említik meg elvándorlásuk okán. Jól tudta azt a török, hogy ha kevesebb ember marad a városban, akkor kevesebb lesz az adóból befolyt bevétele is. Abból, hogy a török hatóság a protestánsok védelme mellé áll és 1553-ban a barátok temploma mellett álló Szentlélek-kápolnát nekik adja, joggal következtethetünk arra a tényre, hogy ekkorra már jelentős számú protestáns közösség alakulhatott ki Gyöngyösön.

/NR/

Iskolakezdés

„... a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt.” /2Pt 1,5/

Elmúlnak a szép nyári napok, véget érnek a nyaralások, amelyek remélhetőleg nemcsak pihenésre adtak alkalmat, hanem feltöltődésre is.

Bár minden szeptember eleje iskolakezdéssel indul, mégis úgy szoktuk mondani: „készülődünk az ÚJ tanévre”. Mint ahogyan nincs két egyforma év, úgy nincs két egyforma tanév sem, hiszen még soha nem indult el egyformán az iskolakezdés. Nem lesz ez most sem másként országszerte, városunkban és gyülekezetünkben sem.

Kicsik és nagyok, gyerekek és felnőttek, szülők és nagyszülők megkezdik a felkészülést, teszik a dolgukat, kötelességüket. Az iskolák újra megtelnek gyermekzsivajjal, füzetek és tollak kerülnek az iskolatáskába és a padokra, betűk és számok a táblára. Gyülekezetünkben is újra elindulnak a gyermekistentiszteletek, a hittanórák kicsiknek és nagyoknak egyaránt. Nem csak új osztályok, hanem hitoktatással bővülő évfolyamok, iskolák várják, hogy tanuljanak a világról, amelyet nekünk teremtett és adott az Isten. Ezért szeretnénk most hozzátok szólani gyerekek, fiatalok és felnőttek, akik szeptembertől az iskolák padjaiban ültök majd.

Kedves Diákok!

Mindannyian szeretnénk, ha ez az év rólatok szólna. Szeretnénk azt is, ha elhinnétek, hogy a Jóisten titeket, szépnek, okosnak és ügyesnek teremtett meg. Pont olyanak, mint amilyenek most vagytok. ☺ Minden hitoktató, tanár úgy is gondolja, hogy ebben az évben ti lesztek a legkiváltságosabbak, és

szeretnénk, ha ezt a szívetekbe zárátok! Szeretnénk, ha minden nap azt bizonyítanátok magatokról be, hogy Ti különlegesek vagytok, nemcsak születeknek legnagyobb kincse, hanem nekünk itt a gyülekezetben, az iskolákban is féltett gyöngyszemek és igazi ajándékok.

Kérünk Benneteket, hogy Ti lepjetek meg minket minden nap kedvességetekkel, mosolygásokkal, szívből jövő tiszta és őszinte gondolataitokkal. Mi pedig igyekszünk a legjobb tudásunkkal bátorítani titeket, oktatni és nevelni benneteket, hogy jó úton járjatok a boldogság és öröm útján, mely Krisztus szeretete felé vezet. Kívánjuk, hogy ez valóban sikerüljön!

Ehhez fogadjatok el tőlünk útravalót:

- Indítsd a napodat mindig egy imával, még akkor is, ha nagyon sietsz, mert késésben vagy, akkor is kérd a Jóisten segítségét: „Istenem ma is légy velem!”
- Keveset panaszkodj, keveset dicsekedj!
- Inkább bátoríts, mint lázíts!
- Ha úgy érzed, hogy szükség van rád, akkor segíts!
- Ha valami nagyon bánt és bosszant, akkor mond el a hitoktatódnak.
- Légy vidám, mosolyogj sokat, akkor sokan szeretnének majd a barátod lenni!
- Ha valami nem sikerül, ne csüggedj, kérj segítséget!
- Fontos, hogy a vasárnap az Úr napja. Szenteld meg azt, s így értékesebb emberré válsz!

/NR/

Hitoktatásunkról

Huszonöt esztendeje annak, hogy először énekelhettem, akkori teológusként, néhány gyöngyösi gyermekkel a gyülekezeti hittanórákon: „*Halld meg a hívást, Jézusodét!*” Istennek hála, hogy ma már 24 intézményben (Gyöngyösön 7 iskolában és 2 óvodában, vidéken 15 iskolában), 79 tanulói csoportban, 99 tanórában, közel 240 hittanossal indulhat az új tanév gyülekezetünkben.

Két hitoktatónkkal, Kristonné Fekete Ágnessel és Nagyné Erki Szilviával együtt lelkesen készülünk arra, hogy a bibliai tanítással eljuthassunk a legtöbb beíratotthoz és jelentkezőhöz. Mindenhol előzetesen jelentkezni kell, a legtöbb iskola pedig már tavasz végén lezárja a választás lehetőségét. A tanítási hónapokban heti elfoglaltságunk és a megtett távolságok erő felettiek.

Kérjük gyülekezetünk tagjait, hogy mind imádságukkal, mind adományaikkal támogassák munkánkat! Ezzel hozzájárulhatnak ahhoz, hogy gyülekezetünk gyarapodhasson, növekedhessen.

Jézus mondja: „*Bizony, bizony, mondom nektek: aki hallja az én igémet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van, sőt ítéletre sem megy, hanem átment a halálból az életbe.*” (Jn 5,24)

/ Kenyeressy Károly l.p. /

Mészely József: Szeptemberi alku

Hátamon már
az új táska,
indulhat az
iskoláska.

Még kísérhetsz
egy-két hétig,
első betű
írásáig.

Attól kezdve
minden reggel
megyek majd
a gyerekekkel.

De ha akarsz,
délidőben,
eljöhetsz még
mami értem.

Elismerés a pedagógusoknak

Az idei évben, a városi pedagógusnap ünnepségen több kitüntetett mellett, Takácsné Sárossy Mária – gyülekezetünk tagja – vehette át a Gyöngyös Város Érdemes Pedagógusa kitüntetését.

Városunk polgármestere, a pedagógusok munkáját méltatva azt is megjegyezte: „a szerencsés emberek legalább egy olyan tanítóval, tanárral "találkoznak", aki "valamit megmozdít bennük", s ezzel akár egy egész életutat meghatározó irányba mozdíthatják el a gyermeket-fiatalt”.

A kitüntetettek nevében Takácsné Sárossy Mária mondott köszönetet az elismerésért, s beszédében úgy fogalmazott: „a pedagógus-lét több, mint hivatás, sokkal inkább elhivatottság”.

/Forrás:

<http://www.gyongyos.hu/helyi-hirek/kozelet/2565-elismeres-a-pedagogusoknak/>

Az elismerés mellett, hálás szívvel tekintünk Gyülekezetünk pedagógusaira, hitoktatóira, megköszönve eddigi szolgálataikat. Tisztelettel kérjük továbbra is a nyugdíjban lévők segítségét, és bátorítjuk a jelenleg is aktív oktatásban lévőket, az előttünk álló következő tanév feladataira.

Urunk áldását kérve Rájuk és szolgálatukra, imádkozunk együtt hitoktatóinkkal:

„Kérünk téged, Úristen, előzd meg kegyelmeddel a mi cselekedeteinket és kísérd a te segítségeddel, hogy minden imádságunk és munkánk tőled vegye mindenkor kezdetét és általad végződjék. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Jöjj el, Szentlélek Úristen, igazság és szeretet Lelke, adj nekünk gyermeki lelket, kedvet, szorgalmat és kitartást ahhoz a munkához, amelyre elhívta! Világosítsd meg értelmünket, hogy a természetben, emberi életünkben és elhivatottságunkban fölfedezzük Teremtő Atyánk, nagy szándékaidat! Nevelj és alakíts bennünket is, hogy egész életünkben és szolgálataink alkalmával a Te Fiaidhoz, Jézus Krisztushoz vezessük gyermekeidet!” Ámen.

/ NR /

Gyermekhét 2015.06.29 - 07.03.

Nagy örömmel és izgalommal készültünk az idei nyári, hittanos gyermekhetünkre. Egy különleges találkozásra hívtuk a gyermekeket; a tábor címéhez hűen mindenkit vártunk, „*Aki látni akarja Jézust*”.

Látni Jézust, találkozni vele és követni Őt, mint ahogy tette ezt Zákeus, akinek történetével ismerkedtek a gyerekek napról - napra. Korosztályuknak megfelelően, 7 csoportban elosztva foglalkoztunk a közel 80 gyermekkel, ovisoktól a 8. osztályosokig. Ismerkedtünk egymással, Zákeussal és bizony önmagunkkal is. Milyenek vagyunk? Milyenek látnak mások? Milyenek lát minket Jézus?

Zákeus történetén keresztül megtapasztalhatták a gyerekek, hogy a Jézussal való találkozás különleges alkalom, és az Ő követése megváltoztatja az életünket.

Ebben az évben sem maradhatott el a kirándulás: a Sárhegyen levő Szent-Anna tavat, a Remete-barlangot fedeztük fel; a számháború harcosait pedig még a horzsolások, csaláncsípések és a kullancsok sem tudták elkedvetleníteni.

Csütörtökön tátott szájjal hallgattuk Mr. Z. (Zákeus) bizonyágtételét, ami gyülekezetünk fiataljai közvetítésével szólalhatott meg. Jézus megváltoztatja életünket, cselekedetekre készítet, szolgálatra hív el minket.

Gyöngyös utcáin, a nyolcvanasi - lakótelep parkjaiban bonyolítottuk le hagyományos akadályversenyünket. A csapatok előtt nem volt akadály a távolság vagy a meleg, és az ügyességet vagy a gondolkodást megpróbáló feladatok sem. A verseny végén bebizonyosodott, hogy bizony, az utolsókból is lehetnek elsők! (Mt 19,30)

Egész héten készültek alkotások a meghirdetett rajzpályázatra, s a szebbnél szebb rajzokra mindenki szavazhatott. Közülük néhányat bemutattunk gyülekezeti újságunkban is, a teljesség igénye nélkül.

A záró áhítatra kedves műsorral készültek a gyerekek, a szüleiknek: vers, ének, drámajáték mind az eltelt hétről szólt, arról, amit itt hallottak, tanultak, megtapasztaltak.

Hálásak vagyunk Istennek, hogy elkészítette számunkra ezt a találkozást Jézussal és egymással! Köszönjük a sok segítséget, szolgálatot, adományt, imádságot, amit a gyülekezet tagjaitól, testvéreinktől kaptunk! Áldás, Békesség!

/Nagyné Erki Szilvia, hittanoktató/

Gyermekeink készítették

Gyülekezetünk honlapján megtekinthetők a gyermekhét válogatott képei (<http://www.parokia.hu/data/attachments/2015/07/04/FILM.mp4>).

Gondolatok egy ének kapcsán

Gyülekezeti alkalmainkon ritkábban énekeljük a 394. számú, **Térj magadhoz, drága Sion** kezdetű éneket. Ha az énekeskönyvben utánanézzünk, azt látjuk, hogy ez egy 17. században keletkezett vigasztaló ének átírata. Ha pedig utánajárunk, milyen alkalomból született, illetve kiknek szólt vigasztalásul ez az ének, akkor érdekes (gyöngyösi vonatkozású) adatokra (is) bukkanhatunk.

Az 1670-es évek a protestáns egyházak életében a próbatétel éveit voltak. A magyarországi ellenreformáció idején, 1674. március 5-én több mint hétszáz protestáns hitvallót idéztek a Pozsonyban felállított különbíróóság elé, amely során mintegy háromezres pap, tanító jelent meg a tárgyaláson. A bíróság felségsértéssel, hazaféltással, a katolikus egyház megsértésével vádolta őket, egyben követelte „bűneik” beismerését és áttérésüket a katolikus hitre. A beidézett prédikátorok közül a legállhatatosabbakat, akik semmifajta megalkuvásra nem voltak képesek, kisebb csoportokban várbörtönökbe vittek. Több mint negyven papot Nápolyba hurcoltak el, de közülük csak harminckettő maradt életben, akiket eladtak gályarabnak.

A gályarabok kiszabadítására egész Európa felfigyelt, pár év alatt több gazdagon illusztrált könyv jelent meg a hithűsök megpróbáltatásairól. Sorsuk együttérzést keltett egy Pauli Joachim nevű berlini teológus hallgatóban is, akit az Úr költői vénával is megáldott. A Szentlélek ihletésére így vigasztalta a Krisztusért szenvedőket: *"Zion, gieb dich nur zufrieden, Gott ist noch bei dir*

darin" („*Térj magadhoz drága Sion, van még néked Istened, ki atyádként felkaroljon, a szívét ossza meg veled.*”).

A szomorú gályarabságra utalnak:

- a *könnyek, tenger, lánc és rabhalál* szavak,
- 4. versszak: *„Bár könnyűid omlanának Gyöngyökül a tengerbe...”,*
- 5. versszak: *„Bár hordozzad zsarnok láncát, Érjen kínos rabhalál ...”,*
- a tengeren (külföldön) való hanyattatásra a *távoli haza* említése,
- a 7. versszakban: *„Végső áldást mondj hazádra, Mely távolról int feléd, ...”.*

A 19. század végén a protestáns identitástudat erősítése céljából megélenkült a gályarabok iránti érdeklődés. Ebben a szellemi áramlatban vette elő Jeszenszky Károly mezőberényi evangélikus lelkész a jó kétszáz évvel korábban keletkezett német nyelvű szöveget és írta át magyarra. 1890-ben megszületett a hitelesítő (RÉ 394) ének Luttenberger Tihanyi Ágost zeneszerzői közreműködésével. A gályarabokra emlékezve Debrecenben, a Nagytemplom mögötti téren, 1895-ben köztéri emlékművet is emeltek.

A hithűsök példája mindmáig él: 1936. május 6-án a központi Kálvin-ünnepség keretében avatták fel a zsinati székházban a gályarabok emléktábláját. A háromszázadik évfordulóra készülve, 1973-ban szépirodalmi alkotásként jelent meg Moldova György *A negyven prédikátor* című műve, amely az egyik túlélő, Kocsi Csergő Bálint kézírata alapján dolgozza fel a történetet.

Magyarországi látogatása során, 1991-ben, II. János Pál pápa a debreceni református Nagytemplomban tartott ökumenikus istentiszteletet követően a kiengesztelés jeleként megkoszorúzta a gályarabok emlékművét.

Ha nyomon követjük a szabadult gályarab prédikátorok sorsát, feltűnik, hogy egyikük, Otrókócsi Fóris Ferenc a későbbiekben éppen Gyöngyösön szolgált, nem éppen ideális körülmények között. Meghurcoltatása sok szempontból tanulságul szolgálhat.

Jó lapozgatni az énekeskönyvet úgy is, hogy elnézegetjük az énekek keletkezési dátumát. Két dolog mindenképpen előjön: Ezek a szövegek több száz éve nem vesztették igazságukból, mai szóval aktualitásukból. Őrzik továbbá azok emlékét, akik szenvedést vállaltak azért, hogy megőrizzék, tartalommal gazdagítsák a mi református hitünket. Bátorságot nyerhetünk tőlük a jelen harcaiban és kudarcaiban. / MB /

Tudtad?

Otrókócsi Fóris Ferenc 1681. április 18-tól volt Gyöngyösön lelkész. Ebben az időben három felekezetre oszlott Gyöngyös város lakossága: az őslakosság katolikus, vagy református volt, a királyságból betelepülő tótok pedig többnyire, az ágostoni evangélikus hitvallást követték. Otrókócsi már egy fokozatosan visszazorított kálvinista gyülekezet papja volt a Szent Orbán templomban.

Ittléte alatt különféle vallásos műveket adott ki, amelyekben szigorú erkölcsbíróként írja le gondolatait. Az egyik ilyen műve „Az Idvességes beszélgetések”, melyben nagyon szigorú erkölcsi kívánalmakat, aszkézist állít olvasói elé. Keményen elítéli a táncot, mulatságot, a bor élvezetét, a farsangot.

A börtön, a gályarabság és a száműzetés szellemileg nagyon megviselték nem csak őt, hanem gyülekezeti kapcsolatait, mely vélhetően szerepet játszott abban, hogy kénytelen volt elhagyni Gyöngyöst, és 1687-től Kassán prédikátor.

Jó pár viszontagságos év után Nagyszombatban 1694. augusztus 29-én ünnepélyes keretek között tér át a katolikus hitre. A Szent Miklós templom előtt - a protestáns közvélemény megdöbbenésére - nagy tömegeknek mondott beszédében a tévelygő juhokhoz hasonlította magát, amelyet a jó Pásztor megtalált és a vállán visszavitt a többiekhez.

/ NESZ /

A kenyér tisztelete

Így nyár derekán, az aratás vége felé, az új kenyér sütésének tájkán mindig gyerekkori élmények jutnak az eszembe.

Falusi környezetben laktunk, így lehetőségem volt látni, ahogyan a parasztemberek, vállukon a kaszával, vagy akinek volt lovas kocsija, azzal ment el a mezőre, a gabona vágására. Még alig pirkadt, és már indultak. A nap pedig már lement, amikor hazaérkeztek a munkából. Napközben azért volt egy kevés pihenő is, amikor elfogyasztották az otthon maradt gyerek által kivitt, frissen főzött ebédet. No meg ekkor tartották karba a szerszámokat, és egy kicsit pihentek is a hűvösben. A korai indulásnak két oka is volt. Az egyik az volt, hogy korán reggel még hűvösebb volt az idő. A másik pedig az, hogy az éjszakai harmat miatt kisebb volt a szem vesztesége a kalásznak. A levágott gabonát kévébe kötötték, majd keresztbe rakták, és ott maradt a földön, amíg a teljes aratás be nem fejeződött. A keresztbe rakás célja az időjárástól való megóvása a kalásznak. Az aratás befejezése után következett a hordás. Ez szintén erőt próbáló munka volt. Ilyenkor rokonok, szomszédok összefogtak, és közösen hordták haza a termést a portára, ahol kazalba rakva készítették elő a cséplésre. A cséplést egy három gép-egységből álló gépcsoport végezte. A hordáshoz szomszédok, rokonok segítsége kellett. Kombájnról még csak az iskolában tanultunk, vagy nagyobb állami gazdaságokban lehetett látni egy-egy gépet. Emlékszem, hogy találkoztam még kézi csépléssel is. Ezt a cséplési formát az erősebb, magasabb szárú rozsoknál alkalmazták. Célja az volt,

hogy az így elcsépelet rozs szárát tetőfedésre használták a drágább nád helyett.

Apám ipari munkás volt, de módosabb gazdáknál vállaltunk részes aratást, amelynek ellenértékét búzában kaptuk meg a cséplés után. Az így kapott búzából őrlt liszt elég volt a családunknak a következő aratásig. Anyám minden héten egyszer sültött kenyeret. Még mindig az orromban érzem a friss kenyér illatát, a számban az ízét. Amikor megkentük a friss kenyeret libazsírral, azt hiszem, azt az élményt soha nem lehet elfelejteni. Aki kóstolt már ilyen kenyeret, bizonyára egyetért velem, hogy semmilyen felvágott, kolbász, parizer nem múlja felül azt az étket. Nálunk a családban nem lehetett eldobni egy kenyérmorzsát sem, de ha mégis megtörtént, és a mamám észrevette, biztosan nem maradt el a büntetés. Még mindig fülemben cseng mamám intelme: *„Kisfiam, a kenyér az élet, az Isten ajándéka, azt nem szabad eldobni!”*

Ma, amikor az utcán járok, és látom, hogy a kukákban egész zsemle-, kifli darabok, vekni nagyságú kenyerek vannak bedobva, bizony, nagyon elszomorodok. Arra gondolok: azok a gyerekek, vagy felnőttek, akik így bánnak a kenyérral, nem hallották a mamáméhoz hasonló intést, amelyet hadd ismételjek meg: *„A kenyér az élet, az Isten ajándéka!”* Nálunk, a gyülekezetben, az új kenyérről augusztus utolsó vasárnapján, úrvacsorás istentiszteleten emlékezünk meg.

/ Czövek Barnabás /

KÖNYVAJÁNLÓ

Cum grano salis

Márki Bertalan & Kövér Zsolt

Cum grano salis, "Egy csipetnyi sóval" címmel reprezentatív kiadvány jelent meg Lorántffy Zsuzsanna fejedelemsasszony (1600-1660) korából származó étel- és süteményreceptekkel, Márki Bertalan királyi mesterszakács és Kövér Zsolt cukrászmester gyűjtésében.

„Cum grano salis” – „egy csipetnyi sóval” – mondja a latin szólás. Ételek leírásában gyakran találkozunk ezzel a kifejezéssel. A könyvecske, ezt a címet kapta, amelyben további tájjellegű étel- és süteményreceptekkel, valamint kultúrtörténeti írásokkal találkozhatunk. A receptek három fejezetben: 17. századi ételek, 17. századi édességek és hagyományos hegyaljai, hegyközi és bodrogközi ételek kerültek beszerkesztésre.

Lorántffy Zsuzsanna fejedelemsasszony néhány tárgyi emléke is megmaradt, ezért a receptek mellé „cum grano salis” egy kis konyhatörténeti és kultúrtörténeti ízelítő is szerepel a kiadványban.

Válják e könyvecske a családi tűzhelyeknek egyik kis szikrájává! Kísérje áldás olvasóit!

/Források: <http://www.immanuel.hu/konyv.php?id=882>
<http://srta.hu/cum-grano-salis>
<http://patakirefegyhas.hu/all-event-list/cum-grano-salis/>

Tudtad?

Lorántffy Zsuzsannáról nem maradt fenn korabeli képi ábrázolás. Mégis ez az ő kora után jóval később készült kép terjedt el Róla.

Azonban, minden külsősnél fontosabb, hogy a fejedelemsasszony evangéliumi szemléletű lelkületével azonosuljunk, s ekkor már mindegy lesz számunkra, hogy milyen vonásai voltak.

Lorántffy Zsuzsanna a Példabeszédek könyvének „derék asszonya”. Naponta olvasta a Bibliát, amelyből erőt és bölcsességet merített. Példaértékű nő, feleség, édesanya, híresen jó háziasszony, otthona szép, ápolt, igényes, de nem fényűző. Isten dicsőségét szolgálta. Szenvedései között inkább imádkozott, mint panaszkodott. Férje távollétében a hatalmas birtok kezelője, ami különösen nagy szó, ha megfontoljuk, hogy a közvélemény Rákóczi tartotta Európa leggazdagabb ingó és ingatlan magánvagyon tulajdonosának. Intézkedett vetérről, aratásról, szüretéről.

Egyházunk bőkezű patrónusának, szegények szószólójának, betegek gyógyítójának, úrhölgyek tanítójának, helyi vonatkozásai, gyülekezetünk életére kihatással lévő intézkedései voltak. De ezekről majd később. /NR/

Hirdetések

Állandó gyülekezeti alkalmak

- Minden vasárnap: Gyermekek istentisztelet 10⁰⁰ órától
Gyermekegészség 10⁰⁰ órától
- Minden vasárnap: Istentisztelet
1. vasárnap Domoszló 8³⁰-tól, Gyöngyös 10⁰⁰ órától, Mátrafüred 14⁰⁰ órától, Atkár 16⁰⁰ órától
  2. vasárnap Véc 8³⁰-tól, Gyöngyös 10⁰⁰ órától, Karácsond 15⁰⁰ órától, Vámosgyörk 16³⁰-tól, Visonta 18⁰⁰ órától
  3. vasárnap Gyöngyös 10⁰⁰ órától, Rózsaszentmárton 15⁰⁰ órától
  4. vasárnap Véc 8³⁰-tól, Gyöngyös 10⁰⁰ órától, Gyöngyöshalász 15⁰⁰ órától, Adács 16³⁰-tól (úrvacsora is)
1. hétfő Szolgálok bibliaórája 17³⁰-tól
  2. hétfő Női óra 17⁰⁰ órától, Kékkereszt 18⁰⁰ órától (Gyülekezeti Ház)
  3. hétfő Férfi óra 18⁰⁰ órától
  4. hétfő Kékkereszt 16⁰⁰ órától (Kórház - Pszichiátria)
- Minden hónap utolsó hétfőjén: Imaalkalom 18⁰⁰ órától
- Minden szerdán: Bibliaóra Gyöngyösön 17⁰⁰ órától
- Minden kedden: Bibliaóra Mátraházán 17⁰⁰-tól, Kékestetőn 18³⁰-tól
- Minden pénteken: Énekkari próba 17³⁰-tól
- Minden szombaton: Ifjúsági alkalom 16⁰⁰ órától

Rendkívüli alkalmaink

- szepember 6. vasárnap Tanévnitó istentisztelet
- szepember 13. vasárnaptól ismét elkezdődnek a gyermek istentiszteletek
- szepember 24. csütörtök Bibliaiskola 5. alkalma

Kiadja:

A GYÖNGYÖSI REFORMÁTUS
EGYHÁZKÖZSÉG

Szerkesztők:

Gyülekezetünk szolgáló közössége

Címünk:

3200 Gyöngyös Arany János utca 2.
tel: 06-37/311-563

**Ezúton kívánunk minden
kedves gyülekezeti tagunknak
és olvasónknak
áldott, békés Iskolakezdést!**

**Az Úr áldását kérjük a
Gyülekezetünkre!**